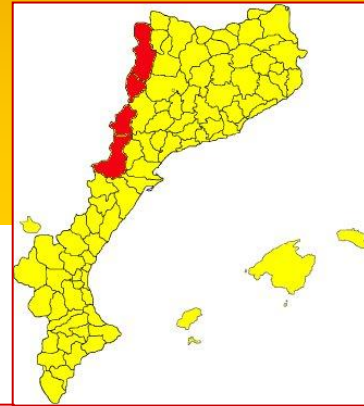

La llei de llengües a l'Aragó, un despropòsit contra els ciutadans aragonesos que parlen català

Una comparativa feta per la Plataforma per la Llengua i una proposta de mínims

1. Una comparativa en 8 àmbits:
  - a. Quin reconeixement té el català a la nova llei de llengües de l'Aragó
  - b. Quin reconeixement tenia a l'anterior llei
  - c. Quina seria la proposta de mínims feta per la Plataforma per la Llengua
2. Resum de les propostes de les diverses forces polítiques a les Corts de l'Aragó

1. Una comparativa en 8 àmbits:

- a. Quin reconeixement té el català a la nova llei de llengües de l'Aragó
- b. Quin reconeixement tenia a l'anterior llei
- c. Quina seria la proposta de mínims feta per la Plataforma per la Llengua

Hem agrupat alguns paràmetres que ens poden ajudar a grans trets a entendre el que estava previst a l'anterior llei de llengües (que mai no s'ha aplicat) respecte al nou projecte. També hi hem afegit la consideració legal d'aquests paràmetres per a l'occità de la Vall d'Aran en relació a la comunitat autònoma de Catalunya (pot ajudar-nos a fer la comparativa) i la proposta de mínims que fa la Plataforma per al català a la Franja dins la comunitat autònoma aragonesa. Totes les referències (llevat que es faci extensiu en algun punt) són per als territoris on el català és la llengua pròpia.

	Occità a la Vall d'Aran (darrera llei del 2010)	Català a l'Aragó amb la llei del 2009 (pendent d'aplicar)	Català a l'Aragó en el nou projecte de llei 2013 (deroga la del 2009)	Proposta de mínims de la Plataforma per la Llengua
Nombre de parlants	4.770 (2008)	50.000 (aprox)		
% de parlants respecte la població total	56,8% (2008) – és llengua habitual d'un 23,4% de la població	88,8% (2004) - és llengua habitual d'un 77,1% de la població		
nom oficial de la llengua	occità (denominat aranès a la Vall d'Aran)	català	aragonès oriental, de fet LAPAO 'llengua aragonesa pròpia del àrea oriental'	català
oficialitat	És oficial a tot Catalunya,	no	no	Sí. Oficial a l'Aragó, juntament amb

	juntament amb el català i el castellà, és té en compte el caràcter preeminent allí on és pròpia: a l'Aran			l'aragonès i el castellà. Cal que es reconegui com a llengua pròpia dels territoris corresponents amb ús preferent
Gramàtica oficial i normativització	L'Institut d'Estudis Aranesos actua d'acord els criteris científics, adaptada la parla aranesa segons l'estàndard occità més acceptat	Es crea l'Acadèmia Aragonesa del Català. Es farà servir la norma lingüística segons els criteris científics d'institucions reconegudes (s'admet la unitat de la llengua)	Es crea l'Acadèmia Aragonesa de la Llengua per definir una gramàtica i normes independents de la catalana, talment fossin una altra llengua	Cal fer servir els criteris científics amb ple reconeixement de la unitat de la llengua
ensenyament	Obligatori. A més és la llengua vehicular	Opcional, voluntari per qui ho demani	Opcional, voluntari per qui ho demani	Obligatori i com a llengua vehicular
toponímia	En occità	En català (llevat que ho estableixi diferent la legislació aragonesa)	En castellà. La forma catalana serà optativa i sempre que ho admeti la legislació aragonesa	En català
Senyalització de vies urbanes	Segons determinin els municipis	Cada municipi decidirà si les posa en castellà o bé en català.	Senyalització en castellà (el català és optatiu)	Com a mínim en català
Relacions escrites amb el govern de la comunitat autònoma i ajuntaments	Es podrà fer en occità i la resposta serà en occità	Es podrà fer en català i la resposta serà en castellà i en català	Es podrà fer en català però la resposta serà sempre en castellà, o castellà i català si ho vol l'administració	Es podrà fer en català i la resposta serà en català
Actes, acords i documents dels ajuntaments	En occità (si un ciutadà ho demana també pot estar a disposició en una altra llengua oficial)	Cal fer-los en castellà i català	Cal fer-los en castellà (el català és optatiu)	Almenys en català

2. Resum de les propostes de les diverses forces polítiques a les Corts de l'Aragó

Models de reconeixement de llengües proposats per als grups polítics de les Corts d'Aragó a la primavera del 2013 en les esmenes i projectes de llei.

PP- PAR	El castellà única llengua oficial amb el deure de conèixer-la. Es reconeixen dues llengües pròpies i històriques sense reconeixement oficial que a més també compten amb modalitats lingüístiques pròpies. Aquestes dues llengües són l'aragonès de l'àrea pirinenca i prepirenca i l'aragonès de l'àrea oriental; oficialment 'llengua aragonesa propia de las áreas pirenaica y prepirenaica' (LAPAPYP) i 'llengua aragonesa propia del área oriental' (LAPAO).
PSOE	El castellà única llengua oficial amb el deure de conèixer-la. Es reconeixen dues llengües pròpies i històriques sense reconeixement oficial que a més també compten amb modalitats lingüístiques pròpies- També es reconeixen les modalitats del castellà. Les dues llengües són l'aragonès i el català. Es distingeixen diverses zones d'utilització històrica 1) una per al català i el castellà, 2) una per a l'aragonès i el castellà, 3) una per l'aragonès , el català, modalitats mixtes català-aragonès i el castellà i 4) una d'exclusiva per al castellà. També es reconeixen localitats de transició.
IU	El castellà és l'única llengua oficial per a tot el territori i el català i aragonès només ho seran allí on es defineixin les zones de llengua pròpia. Es distingeixen diverses zones: 1) una d'oficialitat exclusiva del castellà, 2) una d'oficialitat compartida d'aragonès i castellà, 3) una d'oficialitat compartida de català i castellà. També es reconeixen zones de transició o especials (com és el cas de Saragossa).
CHA	Hi ha tres llengües oficials: el castellà, l'aragonès i el català. El castellà i l'aragonès són oficials en tot el territori, mentre el català és oficial a la zona catalanoparlant (pretén ser un model inspirat en el de Catalunya pel qual hi ha tres llengües oficials però l'occità només és preferent a l'Aran i per exemple no s'ensenya a la resta de Catalunya).
Reconeixement actual a l'Estatut	Reconeix que a Aragó hi ha unes llengües i modalitats lingüístiques pròpies que cal regular per llei. No les anomena.

PLATAFORMA PER LA LLENGUA

Via Laietana, 48 A. Principal 2a
08003 Barcelona
Tel. 93 321 18 03
Fax 93 321 12 71
info@plataforma-llengua.cat

**PLATA
FORMA
PER LA
LLENGUA**